

The Wilderness Narratives in the Hebrew Bible
Religion, Politics, and Biblical Interpretation

Text Markups

Angela Roskop Erisman

Cambridge University Press

The Wilderness Narratives in the Hebrew Bible: Religion, Politics, and Biblical Interpretation contains an account of my interpretive journey through the literature at the heart of the Torah, or Pentateuch, which tells the story of the Israelites' journey from Egypt to Canaan – several different versions of it, in fact. Reading the wilderness narrative confronts us with evidence of a complicated literary and historical landscape, one that is obviously important to navigate if we want to understand where the text came from and how it developed. Yet, as I strive to show in the book, this journey also deeply enriches our understanding of what the text *means*.

The contours I have tracked are based primarily on the complaint episodes, and I provide here a set of figures to illustrate my reading of each episode, in both Hebrew and English. The discussion in the books is necessarily fine-grained at points, and the ability to see my reading will help you grasp how these details make a difference. The episodes appear here in canonical order and are marked up in order to show you what text I am inclined to attribute to each of the various versions I identify in the book. These appear in a key at the bottom of each page, which lists the versions in chronological order from earliest to latest. The Hebrew consists of the consonantal Masoretic Text, and the English translation is mine. The latter occasionally reflects a non-Masoretic reading. Readers who have the ancient languages can find discussion of these situations in the book and the major commentaries.

Exodus 14: The Sea

¹ וידבר יהוה אל משה לאמר ² דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו תחנו על הים ³ ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר ⁴ וחזקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן ⁵ ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך ללב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו ⁶ ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו ⁷ ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם על כלו ⁸ ויחזק יהוה את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה ⁹ וירדפו מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת לפני בעל צפן ¹⁰ ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה ¹¹ ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים ¹² הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר ¹³ ויאמר משה אל העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תסיפו לראתם עוד עד עולם ¹⁴ יהוה ילחם לכם ואתם תחרישון ¹⁵ ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו ¹⁶ ואתה הרם את מטך ונטה את ידך על הים ובקענה ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה ¹⁷ ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו ברכבו ובפרשיו ¹⁸ וידעו מצרים כי אני יהוה בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו ¹⁹ ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם ²⁰ ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה ²¹ ויט משה את ידו על הים ויולך יהוה את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה ויבקעו המים ²² ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם תמה ממינם ומשמאלם ²³ וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים ²⁴ ויהי באשמרת הבקר וישקף יהוה אל מחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים ²⁵ ויסר את אפן מרכבתיו וינהגו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים ²⁶ ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו ²⁷ ויט משה את ידו על הים וישב המים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך הים ²⁸ וישבו המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה

הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד ²⁹ ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה מימינם ומשמאלם ³⁰ ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים ³¹ וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה יהוה במצרים ויראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו

¹ The LORD said to Moses, ² “Tell the Israelites to turn back and camp before Pi-hahiroth, between Migdol and the sea, before Baal-zephon. You shall camp facing it, by the sea. ³ Pharaoh will say of the Israelites, ‘They are astray in the land; the wilderness has closed in on them.’ ⁴ I will strengthen Pharaoh’s resolve, and he will pursue them, so I may gain glory through Pharaoh and his entire army, and so the Egyptians may know that I am the LORD. And so they did. ⁵ When the king of Egypt was told that the people had fled, Pharaoh and his courtiers had a change of heart about the people and said, “What have we done, releasing Israel from our service?” ⁶ He ordered his chariot and took his men with him; ⁷ he took six hundred of his picked chariots and the rest of the chariots of Egypt, with officers in all of them. ⁸ The LORD strengthened the resolve of Pharaoh, king of Egypt, and he gave chase to the Israelites. As the Israelites were departing with raised hand, ⁹ the Egyptians gave chase to them, and all the chariot horses of Pharaoh, his horsemen, and his warriors overtook them encamped by the sea, near Pi-hahiroth, before Baal-zephon. ¹⁰ As Pharaoh drew near, the Israelites looked up and – behold – the Egyptians had set out in pursuit of them! They were very afraid. The Israelites cried out to the LORD ¹¹ and said to Moses, “Was it for lack of graves in Egypt that you took us to die in the wilderness? What have you done to us, taking us out of Egypt? ¹² Is this not the very thing we told you in Egypt when we said ‘Let us be so we may serve the Egyptians, for it is better for us to serve the Egyptians than to die in the wilderness?’” ¹³ But Moses said to the people, “Do not be afraid. Stand firm and witness the act of salvation that the LORD will perform for you today. You may see the Egyptians today, but you will never see them again. ¹⁴ The LORD will fight for you. As for you, keep your peace.” ¹⁵ Then the LORD said to Moses, “Why do you cry out to me? Speak to the Israelites so they set out. ¹⁶ Now, as for you, raise your staff and hold out your arm over the sea and split it, so that the Israelites may enter the sea on dry ground. ¹⁷ For my part, I will strengthen the resolve of the Egyptians so they go in after them. I will gain glory through Pharaoh and all his warriors, his chariots, and his horsemen, ¹⁸ and the Egyptians will know that I am the LORD when I gain glory through Pharaoh, his chariots, and his horsemen.” ¹⁹ The messenger of God, who had been going ahead of the Israelite army, now moved and followed behind them, and the pillar of cloud shifted from in front of them and took up a place behind them. ²⁰ It came between the army of the Egyptians and the army of Israel – there was the cloud and the darkness, and it lit up the night – so that the one could not come near the other all through the night. ²¹ Then Moses held out his arm over the sea, while the LORD drove back the sea with a strong east wind all that night and turned the sea into dry ground. The water split, ²² and the Israelites went into the sea on dry ground, the water forming a wall to their right and to their left. ²³ The Egyptians came in pursuit after them into the sea – all of Pharaoh’s horses, chariots, and horsemen. ²⁴ At the morning watch, the LORD looked down upon the Egyptian army from the pillar of fire and cloud, and threw the Egyptian army into panic. ²⁵ He bound the wheels of their chariots so they drove them with difficulty. And the Egyptians said, “Let us flee from the Israelites, for the LORD is fighting for them against Egypt.” ²⁶ Then the LORD said to Moses, “Hold out your arm over the sea, that the waters may come back upon the Egyptians and upon their chariots and upon their horsemen.” ²⁷ Moses held out his arm over the sea, and in the morning the sea returned to its normal state, and the Egyptians fled at its approach. Thus the LORD shook off the Egyptians into the sea. ²⁸ The waters turned back and covered the chariots and the horsemen. As for Pharaoh’s entire army, which followed them into the sea, not one of them remained. ²⁹ But the Israelites went through the sea on dry ground, the water forming a wall to their right and to their left. ³⁰ Thus the LORD delivered Israel that day from the Egyptians. Israel saw the Egyptians dead on the shore of the sea. ³¹ When Israel saw the great power that the LORD wielded against the Egyptians, the people stood in awe of the LORD; they trusted the LORD and Moses, his servant.

Exodus 15:22–27: Bitter Water

²² ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים ²³ ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה ²⁴ וילנו העם על משה לאמר מה נשתה ²⁵ ויצעק אל יהוה ויורוהו יהוה עץ וישלך אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו ²⁶ ויאמר אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתני במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רפאך ²⁷ ויבאו אילמה ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם על המים

²² Moses caused Israel to set out from Yam Suf, and they went out into the wilderness of Shur. *They traveled three days in the wilderness and found no water.* ²³ They came to Marah, but they could not drink the water of Marah because it was bitter; that is why it was named Marah. ²⁴ And the people complained to Moses, saying, "What shall we drink?" ²⁵ So he cried out to the LORD, and the LORD threw him a piece of wood; he threw it into the water, and the water became potable. There he made for him statute and judgment, and there he tested him. ²⁶ He said, "If you will heed the LORD your God diligently, doing what is upright in his sight, giving ear to his commandments and keeping all his laws, then I will not bring upon you any of the diseases that I brought upon the Egyptians, for I the LORD am your healer." ²⁷ Then they came to Elim, where there were twelve springs of water and seventy palm trees, and they camped there beside the water.

Exodus 16: Manna

¹ ויסעו מאילם ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סיני בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים ² וילינו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרן במדבר ³ ויאמרו אלהם בני ישראל מי יתן מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סיר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב ⁴ ויאמר יהוה אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא ⁵ והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ⁶ ויאמר משה ואהרן אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים ⁷ ובקר וראיתם את כבוד יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי תלוננו עלינו ויאמר משה בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע בשמע יהוה את תלנתיכם אשר אתם מלינם עליו ונחנו מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה ⁹ ויאמר משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם ¹⁰ והיה כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל ויפנו אל המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן ¹¹ וידבר יהוה אל משה לאמר ¹² שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם ¹³ והיה בערב ותעל השלו ותכס את המחנה ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה ¹⁴ ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפר על הארץ ¹⁵ ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא ויאמר משה אלהם הוא הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה ¹⁶ זה הדבר אשר צוה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו ¹⁷ ויעשו כן בני ישראל וילקטו המרבה והממעט ¹⁸ וימדו בעמר ולא העדיף המרבה והממעט לא החסיר איש לפי אכלו לקטו ¹⁹ ויאמר משה אלהם איש אל יותר ממנו עד בקר ²⁰ ולא שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו עד בקר וירם תולעים ויבאש ויקצף עליהם משה ²¹ וילקטו אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחם השמש ונמס ²² והיה ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר לאחד ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה ²³ ויאמר אלהם הוא אשר דבר יהוה שבתון שבת קדש ליהוה מחר את אשר תאפו אפן ואת אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הניחו לכם למשמרת עד הבקר ²⁴ ויניחו אתו עד הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש ורמה לא היתה בו ²⁵ ויאמר משה אכלהו היום כי שבת היום ליהוה היום לא תמצאוהו בשדה ²⁶ ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו ²⁷ והיה ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו ²⁸ ויאמר יהוה אל משה עד אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי ²⁹ ראו כי יהוה נתן לכם השבת על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי ³⁰ וישבתו העם ביום השביעי ³¹ ויקראו בית ישראל את שמו מן והוא כורע גד לבן וטעמו כצפית בדבש ³² ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממנו למשמרת לדרכיכם למען יראו את הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר בהוציא אתכם מארץ מצרים ³³ ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת לדרכיכם ³⁴ כאשר צוה יהוה אל משה ויניחיהו אהרן לפני העדה למשמרת ³⁵ ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה עד באם אל ארץ נושבת את המן אכלו עד באם אל קצה ארץ כנען ³⁶ והעמר עשירית האיפה הוא

¹ The whole Israelite community set out from Elim and came to the wilderness of Sin, which is between Elim and Sinai, on the fifteenth day of the second month after their departure from the land of Egypt. ² The whole community of Israelites complained against Moses and Aaron in the wilderness, ³ and the Israelites said to them, "If only we had died by the hand of the LORD in the land of Egypt, when we sat by the fleshpots, when we ate our fill of bread! For you have brought us out into this wilderness to starve this whole congregation to death." ⁴ And the LORD said to Moses, "I will rain down bread for you from the sky, and the people shall go out and gather a day's portion in its day, that I may thus test them, to see whether they will follow my instruction or not." ⁵ But on the sixth day, when they apportion what they have brought in, it shall prove to be double the amount they gather each day." ⁶ So Moses and Aaron said to all the Israelites, "By evening you shall know it was the LORD who brought you out from the land of Egypt, ⁷ and in the morning you shall behold the presence of the LORD, because he has heard your complaints against the LORD. Who are we that you should direct your complaint against us?" ⁸ And Moses said, "When the LORD gives you meat to eat in the evening and bread in the morning until you are sated; when the LORD hears the complaints you utter against him. What is our part? Your complaint should not be directed at us but at the LORD!" ⁹ Then Moses said to Aaron, "Say to the whole Israelite community: 'Approach the LORD, for he has heard your complaint.'" ¹⁰ When Aaron spoke to the whole Israelite community, they turned toward the wilderness, and there, in a cloud, appeared the presence of the LORD. ¹¹ The LORD spoke to Moses: ¹² "I have heard the complaints of the Israelites. Speak to them and say, "In the evening you shall eat meat, and in the morning you will be sated with bread, and you will know that I am the LORD, your God." ¹³ In the evening quail appeared and covered the camp; in the morning there was a fall of dew around the camp. ¹⁴ When the fall of dew lifted, there, over the surface of the wilderness, lay a fine and flaky substance, as fine as frost on the ground. ¹⁵ When the Israelites saw it, they said to one another, "What is it?," because they did not know what it was. Moses said to them, "It is the bread that the LORD has given you to eat." ¹⁶ This is what the LORD has commanded: Gather some of it, each according to what they can eat, an 'omer per head according to the number of your persons. Each shall take for those in their tent." ¹⁷ The Israelites did so, some gathering much, some little. ¹⁸ When they measured it by the 'omer, he who had gathered much had no excess, and he who had gathered little had no deficiency; they had gathered as much as they needed to eat. ¹⁹ Moses said to them, "Let no one leave any of it until morning." ²⁰ But they paid no attention to Moses; some of them saved leftovers until morning, they became infested with maggots and stank, and Moses was angry with them. ²¹ So they gathered it every morning, each as much as he needed to eat, for when the sun grew hot, it would melt. ²² On the sixth day they gathered double the amount of food, two 'omers each. When all the chieftains of the community came and told Moses, ²³ he said to them, "This is what the LORD meant: Tomorrow is a day of rest, a holy Sabbath of the LORD. Bake what you bake and boil what you boil; all that is left put aside to be kept until morning." ²⁴ So they put it aside until morning, as Moses had commanded. It did not turn foul, and there were no maggots in it. ²⁵ Then Moses said, "Eat it today, for today is a Sabbath of the LORD; you will not find it today on the plain." ²⁶ Six days you shall gather it; on the seventh day, the Sabbath, there will be none." ²⁷ Yet some of the people went out on the seventh day to gather, although they found nothing. ²⁸ And the LORD said to Moses, "How long will you refuse to obey my commandments and my teachings? ²⁹ Mark that the LORD has given you the Sabbath; therefore he gives you two days' bread on the sixth day. Let everyone remain where he is; let no one leave his place on the seventh day." ³⁰ So the people remained inactive on the seventh day. ³¹ The house of Israel named it "manna"; it was like coriander seed, white, and it tasted like wafers in honey. ³² Moses said, "This is what the LORD has commanded: Let one 'omer of it be kept throughout the ages, in order that they may see the bread that I provided for you in the wilderness when I brought you out from the land of Egypt." ³³ And Moses said to Aaron, "Take a jar, put one 'omer of manna in it, and place it before the LORD, to be kept throughout the ages." ³⁴ As the LORD had commanded Moses, Aaron placed it before the 'edut to be kept. ³⁵ And the Israelites ate manna forty years, until they came to a settled land; they ate the manna until they came to the border of the land of Canaan. ³⁶ The 'omer is a tenth of an 'ephah.

Exodus 17:1-7: Rock-Water I

¹ ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סין למסעיהם על פי יהוה ויחנו ברפידיים ואין מים לשתת העם ² וירב העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה ³ ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת מקני בצמא ⁴ ויצעק משה אל יהוה לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני ⁵ ויאמר יהוה אל משה עבר לפני העם וקח אתך מוקני ישראל ומטך אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת ⁶ הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל ⁷ ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסתם את יהוה לאמר היש יהוה בקרבנו אם אין

¹ The whole Israelite community set out from the wilderness of Sin by stages according to the word of the LORD. They camped at Rephidim, and there was no water for the people to drink. ² The people confronted Moses and said, "Give us water so that we may drink." Moses replied to them, "Why do you confront me? Why do you test the LORD?" ³ The people thirsted there for water, and the people complained against Moses and said, "Why did you bring us up from Egypt? Was it to kill us, our children, and our livestock with thirst?" ⁴ Moses cried out to the LORD, saying, "What shall I do with this people? Much longer and they will stone me!" ⁵ So the LORD said to Moses, "Pass before the people and take with you some of the elders of Israel. As for the staff with which you struck the Nile, take it in your hand and go. – ⁶ I will be standing there before you on the rock at Horeb – Strike the rock, water will flow forth from it, and the people will drink." Moses did just that in the sight of the elders of Israel. ⁷ The place was named Massah and Meribah, because the Israelites confronted and because they tested the LORD, saying, "Is the LORD in our midst or not?"

Numbers 11-12: Fire, Quail, and Moses's Cushite Wife

¹ 11 ויהי העם כמתאננים רע באזני יהוה וישמע יהוה ויחר אפו ותבער במ אש יהוה ותאכל בקצה המחנה ² ויצעק העם אל משה ויתפלל משה אל יהוה ותשקע האש ³ ויקרא שם המקום ההוא תבערה כי בערה במ אש יהוה ⁴ והאספסוף אשר בקרבו התאוה תאוה וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי יאכלנו בשר ⁵ זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם את הקשאים ואת האבטיחים ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים ⁶ ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו ⁷ והמן כזרע גד הוא ועינו כעין הבדלח ⁸ שטו העם ולקטו וטחנו ברחים או דכו במדכה ובשלו בפרור ועשו אתו עגות והיה טעמו כטעם לשד השמן ⁹ וברדת הטל על המחנה לילה ירד המן עליו ¹⁰ וישמע משה את העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהלו ויחר אף יהוה מאד ובעיני משה רע ¹¹ ויאמר משה אל יהוה למה הרעת לעבדך ולמה לא מציתי חן בעיניך לשום את משא כל העם הזה עלי ¹² האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיך כאשר ישא האמן את הניק על האדמה אשר נשבעת לאבותי ¹³ מאין לי בשר לתת לכל העם הזה כי יבכו עלי לאמר תנה לנו בשר ונאכלה ¹⁴ לא אוכל לבדי לשאת את כל העם הזה כי כבד ממני ¹⁵ ואם ככה את עשה לי הרגני נא הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי ¹⁶ ויאמר יהוה אל משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל אשר ידעת כי הם זקני העם ושטריו ולקחת אתם אל אהל מועד והתיצבו שם עמך ¹⁷ וירדתי ודברתי עמך שם ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמת עליהם ונשאו אתך במשא העם ולא תשא אתה לבדך ¹⁸ ואל העם תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר כי בכיתם באזני יהוה לאמר מי יאכלנו בשר כי טוב לנו במצרים ונתן יהוה לכם בשר ואכלתם ¹⁹ לא יום אחד תאכלון ולא יומים ולא חמשה ימים ולא עשרה ימים ולא עשרים יום ²⁰ עד חדש ימים עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרא יען כי מאסתם את יהוה אשר בקרבכם ותבכו לפניו לאמר למה זה יצאנו ממצרים ²¹ ויאמר משה שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו חדש ימים ²² הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם אם את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם ²³ ויאמר יהוה אל משה היד יהוה תקצר עתה תראה היקרך דברי אם לא ²⁴ ויצא משה וידבר אל העם את דברי יהוה ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד אתם סביבת האהל ²⁵ וירד יהוה בענן וידבר אליו ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים ויהי כנוח עליהם הרוח ויתנבאו ולא יספו ²⁶ וישארו שני אנשים במחנה שם האחד אלדד ושם השני מידד ותנח עליהם הרוח והמה בכתבים ולא יצאו האהלה ויתנבאו במחנה ²⁷ וירץ הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה ²⁸ ויען יהושע בן נון משרת משה מבחריו ויאמר אדני משה כלאם ²⁹ ויאמר לו משה המקנא אתה לי ומי יתן כל עם יהוה נביאים כי יתן יהוה את רוחו עליהם ³⁰ ויאסף משה אל המחנה הוא וזקני ישראל ³¹ ורוח נסע מאת יהוה ויגז שולים מן הים ויטש על המחנה כדרך יום כה וכדרך יום כה סביבות המחנה וכאמתים על פני הארץ ³² ויקם העם כל היום ההוא וכל הלילה וכל יום המחרת ויאספו את השלו הממעט אסף עשרה חמרים וישטחו להם שטוח סביבות המחנה ³³ הבשר עודנו בין שניהם טרם יכרת ואף יהוה חרה בעם ויך יהוה במכה רבה מאד ³⁴ ויקרא את שם המקום ההוא קברות

התאווה כי שם קברו את העם המתאווים³⁵ מקברות התאווה נסעו העם חצרות ויהיו בחצרות¹² ¹ ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח² ויאמרו הרק אך במשה דבר יהוה הלא גם בנו דבר וישמע יהוה³ והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה⁴ ויאמר יהוה פתאם אל משה ואל אהרן ואל מרים צאו שלשתכם אל אהל מועד ויצאו שלשתם⁵ וירד יהוה בעמוד ענן ויעמד פתח האהל ויקרא אהרן ומרים ויצאו שניהם⁶ ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם יהוה במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו⁷ לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא⁸ פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידת ותמנת יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה⁹ ויחר אף יהוה בס וילך¹⁰ והענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת כשלג ויפן אהרן אל מרים והנה מצרעת¹¹ ויאמר אהרן אל משה בי אדני אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו¹² אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו¹³ ויצעק משה אל יהוה לאמר אל נא רפא נא לה¹⁴ ויאמר יהוה אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף¹⁵ ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד האסף מרים¹⁶ ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר פארן

11¹ The people complained bitterly such that the LORD could hear. The LORD did hear and became angry; the fire of the LORD broke out against them and consumed the edge of the camp. ² The people cried out to Moses. Moses prayed to the LORD, and the fire died down. ³ The name of that place was called Taberah, because the fire of the LORD broke out against them. ⁴ The gatherers among them felt a gluttonous craving. The Israelites sat and wept, and they said, "If only we had meat to eat!" ⁵ We remember the fish that we used to eat gratis in Egypt, the cucumbers, the melons, the leeks, the onions, and the garlic. ⁶ Now our gullets are shriveled. There is nothing at all! Nothing but this manna to look to!" ⁷ Now the manna was like coriander seed, and it looked like bdellium. ⁸ The people would go about and gather it, grind it between millstones or pound it in a mortar, boil it in a pot, and make it into cakes. It tasted like rich cream. ⁹ When the dew fell on the camp at night, the manna would fall upon it. ¹⁰ Moses heard the people weeping, every clan apart, each person at the entrance of their tent. The LORD was very angry, and the situation was bad in the eyes of Moses. ¹¹ And Moses said to the LORD, "Why have you treated your servant so poorly? Why have I not enjoyed your favor, that you have laid the burden of this entire people upon me? ¹² Did I conceive this entire people? Did I give birth to them, that you should say to me, 'Bear them in your bosom as a nurse carries a suckling' to the land that you have promised on oath to their fathers? ¹³ Where am I to get meat to give to this entire people? They weep against me, saying, 'Give us meat so that we may eat!' ¹⁴ I cannot carry this entire people by myself, for it is too much for me. ¹⁵ If this is how you are going to deal with me, please kill me instead, if I have found favor in your eyes, and let me see no more of my wretchedness!" ¹⁶ Then the LORD said to Moses, "Gather for me seventy of Israel's elders with whom you are familiar because they are elders and officers of the people, bring them to the tent of meeting, and let them take their place there with you. ¹⁷ I will come down and speak with you there, and I will take some of the spirit that is on you and put it upon them; they shall share the burden of the people with you, and you shall not bear it alone. ¹⁸ And say to the people, 'Purify yourselves for tomorrow, and you shall eat meat, for you have lamented before the LORD, saying, "If only we had meat to eat! Indeed, we were better off in Egypt!" The LORD will give you meat and you shall eat. ¹⁹ You shall eat not one day, not two, not even five days or ten or twenty, ²⁰ but a whole month, until it comes out of your nostrils and makes you nauseous. For you have rejected the LORD who is in your midst by lamenting before him, saying, "Oh, why did we ever leave Egypt!"' ²¹ But Moses said, "The people who are with me number six hundred thousand men, yet you say, 'I will give them enough meat to eat for a whole month.' ²² Could enough flocks and herds be slaughtered to satisfy them? Or could all the fish of the sea be gathered for them to satisfy them?" ²³ The LORD answered Moses, "Will the hand of the LORD come up short? Now you will see whether or not what I said comes to pass." ²⁴ Moses went out and reported the words of the LORD to the people. He gathered seventy of the people's elders and stationed them around the tent. ²⁵ Then the LORD came down in a cloud and spoke to him. He took some of the spirit that was on him and put it upon the seventy elders. When the spirit rested upon them, they prophesied, but they did not add. ²⁶ Two men, one named Eldad and the other Medad, remained in camp, yet the spirit rested upon them – they were among those recorded, but they had not gone out to the tent – and they prophesied in the camp. ²⁷ A youth ran out and told Moses, saying, "Eldad and Medad are acting like prophets in the camp!" ²⁸ And Joshua son of Nun, Moses's attendant from his youth, spoke up and said, "My lord Moses, restrain them!" ²⁹ But Moses said to him, "Are you jealous on my behalf? If only all the LORD's people were prophets, that the LORD put his spirit upon them!" ³⁰ Moses then gathered himself into the camp together with the elders of Israel. ³¹ A wind from the LORD rose up, brought quail from the sea and deposited them on the camp, about a day's journey on one side and about a day's journey on the other, all around the camp, and

some two cubits deep on the ground. ³² The people set to gathering quail all that day and night and all the next day – even the one who gathered least had ten *homers* – and they spread them out all around the camp. ³³ The meat was still between their teeth, not yet butchered, when the anger of the LORD blazed forth against the people, and the LORD struck the people with a very severe plague. ³⁴ That place was named Kibroth-hattaavah, because the people who coveted were buried there. ³⁵ Then the people set out from Kibroth-hattaavah for Hazeroth. When they were in Hazeroth, ¹² ¹ Miriam and Aaron spoke against Moses because of the Cushite woman he had married: “He married a Cushite woman!” ² They said, “Has the LORD really spoken only through Moses? Has he not spoken through us as well?” The LORD heard it. ³ Now, Moses was a very humble man, more so than any other man on earth. ⁴ Suddenly the LORD called to Moses, Aaron, and Miriam, “Come out, you three, to the tent of meeting.” So the three of them went out. ⁵ The LORD came down in a pillar of cloud, stopped at the entrance of the tent, and called out, “Aaron and Miriam!” The two of them came forward; ⁶ and he said, “Hear these words of mine: When a prophet of the LORD arises among you, I make myself known to them in a vision, I speak with them in a dream. ⁷ My servant Moses is surely faithful; he is trusted in my household. ⁸ With him I speak mouth to mouth, plainly and not in riddles, and he beholds the likeness of the LORD. Why, then, were you not afraid to speak against my servant Moses!” ⁹ Still angry with them, the LORD departed. ¹⁰ As the cloud withdrew from the tent, there was Miriam stricken with snow-white scales! When Aaron turned toward Miriam, he saw that she was stricken with scales. ¹¹ And Aaron said to Moses, “O my lord, account not to us the sin that we committed in our folly. ¹² Let her not be like a corpse that emerges from its mother’s womb with half its flesh consumed.” ¹³ So Moses cried out to the LORD, saying, “Please, God, please heal her!” ¹⁴ But the LORD said to Moses, “If her father were to spit in her face, would she not bear her shame for seven days? Let her be shut out of camp for seven days, and then let her be gathered back in.” ¹⁵ So Miriam was shut out of camp seven days, and the people did not depart until Miriam was gathered back in. ¹⁶ After that the people set out from Hazeroth and camped in the wilderness of Paran.

Numbers 13–14: Scouts

¹³ ¹ וידבר יהוה אל משה לאמר ² שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבותיו תשלחו כל נשיא בהם ³ וישלח אתם משה ממדבר פארן על פי יהוה כלם אנשים ראשי בני ישראל המה ⁴ ואלה שמותם למטה ראובן שמוע בן זכור ⁵ למטה שמעון שפט בן חורי ⁶ למטה יהודה כלב בן יפנה ⁷ למטה יששכר יגאל בן יוסף ⁸ למטה אפרים הושע בן נון ⁹ למטה בנימין פלטי בן רפוא ¹⁰ למטה זבולן גדיאל בן סודי ¹¹ למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי ¹² למטה דן עמיאל בן גמלי ¹³ למטה אשר סתור בן מיכאל ¹⁴ למטה נפתלי נחבי בן ופסי ¹⁵ למטה גד גאואל בן מכי ¹⁶ אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע ¹⁷ וישלח אתם משה לתור את ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה בנגב ועלייתם את ההר ¹⁸ וראיתם את הארץ מה הוא ואת העם הישב עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם רב ¹⁹ ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה הוא אם רעה ומה הערים אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים ²⁰ ומה הארץ השמנה היא אם רזה היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בכורי ענבים ²¹ ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צן עד רחב לבא חמת ²² ויעלו בנגב ויבאו עד חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים ²³ ויבאו עד נחל אשכול ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארו במוט בשנים ²⁴ ומן הרמנים ומן התאנים ²⁵ וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום ²⁶ וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישיבו אותם דבר ואת כל העדה ויראו את פרי הארץ ²⁷ ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה ²⁸ אפס כי עז העם הישב בארץ והערים בצורות גדלות מאד וגם ילדי הענק ראינו שם ²⁹ עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבوسی והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן ³⁰ ויהס כלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה ³¹ והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו ³² ויוציאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה היא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות ³³ ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפילים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם ¹⁴ ¹ ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם בלילה ההוא ² וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו אלהם כל העדה לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו מתנו ³ ולמה יהוה מביא אתנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו לבו הלוא טוב לנו שוב מצרימה ⁴ ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה ⁵ ויפל משה ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל ⁶ ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם ⁷ ויאמרו אל כל עדת בני ישראל

לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה הארץ מאד מאד ⁸ אם חפץ בנו יהוה והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש ⁹ אך ביהוה אל תמרדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל תיראם ¹⁰ ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד יהוה נראה באהל מועד אל כל בני ישראל ¹¹ ויאמר יהוה אל משה עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבם ¹² אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי גדול ועצום ממנו ¹³ ויאמר משה אל יהוה ושמעו מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מקרבם ¹⁴ ואמרו אל יושב הארץ הזאת שמעו כי אתה יהוה בקרב העם הזה אשר עין בעין נראה אתה יהוה וענגד עמד עליהם ובעמד ענן אתה הלך לפניהם יומם ובעמוד אש לילה ¹⁵ והמתה את העם הזה כאיש אחד ואמרו הגוים אשר שמעו את שמעך לאמר ¹⁶ מבלתי יכלת יהוה להביא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע להם וישחטם במדבר ¹⁷ ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר ¹⁸ יהוה ארך אפים ורב חסד נשא עון ופשע ונקמה לא ינקח עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים ¹⁹ סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ²⁰ ויאמר יהוה סלחתי כדברך ²¹ ואולם חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ ²² כי כל האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי ²³ אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראו ²⁴ ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה ²⁵ והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף ²⁶ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר ²⁷ עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי ²⁸ אמר אלהים חי אני נאם יהוה אם לא כאשר דברתם באזני כן אעשה לכם ²⁹ במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מבן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי ³⁰ אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון ³¹ וטפכם אשר אמרתם לבו יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה ³² ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה ³³ ובניכם יהיו רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו את זנותיכם עד תם פגריכם במדבר ³⁴ במספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום לשנה יום לשנה תשאו את עונותיכם ארבעים שנה וידעתם את תנאותי ³⁵ אני יהוה דברתי אם לא זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת הנועדים עלי במדבר הזה יתמו ושם ימתו ³⁶ והאנשים אשר שלח משה לתור את הארץ וישבו וילינו עליו את כל העדה להוציא דבה על הארץ ³⁷ וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במגפה לפני יהוה ³⁸ ויהושע בן נון וכלב בן יפנה חיו מן האנשים ההם ההלכים לתור את הארץ ³⁹ וידבר משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד ⁴⁰ וישכמו בבקר ויעלו אל ראש ההר לאמר הננו ועלינו אל המקום אשר אמר יהוה כי חטאנו ⁴¹ ויאמר משה למה זה אתם עברים את פי יהוה והוא לא תצלח ⁴² אל תעלו כי אין יהוה בקרבכם ולא תנגפו לפני איביכם ⁴³ כי העמלקי והכנעני שם לפניכם ונפלתם בחרב כי על כן שבתם מאחרי יהוה ולא יהיה יהוה עמכם ⁴⁴ ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה ⁴⁵ וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויכוסם ויכתום עד החרמה

13 ¹ The LORD spoke to Moses, saying, ² "Send men to scout the land of Canaan, which I am giving to the Israelites; send one man from each of their ancestral tribes, each one a chieftain among them." ³ So Moses, by the LORD's command, sent them out from the wilderness of Paran, all the men being leaders of the Israelites. ⁴ And these are their names: From the tribe of Reuben, Shammua son of Zaccur. ⁵ From the tribe of Simeon, Shaphat son of Hori. ⁶ From the tribe of Judah, Caleb son of Jephunneh. ⁷ From the tribe of Issachar, Igal son of Joseph. ⁸ From the tribe of Ephraim, Hoshea son of Nun. ⁹ From the tribe of Benjamin, Palti son of Rafu. ¹⁰ From the tribe of Zebulun, Gaddiel son of Sodi. ¹¹ From the tribe of Joseph, namely, the tribe of Manasseh, Gaddi son of Susi. ¹² From the tribe of Dan, Ammiel son of Gemalli. ¹³ From the tribe of Asher, Sethur son of Michael. ¹⁴ From the tribe of Naphtali, Nahbi son of Vophsi. ¹⁵ From the tribe of Gad, Geuel son of Machi. ¹⁶ These are the names of the men whom Moses sent to scout the land, but Moses changed the name of Hoshea son of Nun to Joshua. ¹⁷ Moses sent them to scout the land of Canaan, and he said to them, "Go up there into the Negeb and on into the hill country, ¹⁸ and see what kind of country it is. Are the people who dwell in it strong or weak, few or many? ¹⁹ Is the land on which they dwell good or bad? Are the towns they live in open or fortified? ²⁰ Is the soil rich or poor? Is it wooded or not? And take pains to bring back some of the fruit of the land." (Now it happened to be the season of the first ripe grapes.) ²¹ They went up and scouted the land, from the wilderness of Zin to Rehob Lebo-hamath. ²² They went up into the Negeb, and he came to Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and Talmi, the descendants of the 'anaq. (Now Hebron was founded seven years before Zoan of Egypt.) ²³ They came to Wadi Eshcol, and there they cut down a branch with a single cluster of grapes – it had to be borne on a carrying frame by two of them – and some pomegranates and figs. ²⁴ That place was named Wadi Eshcol because of the cluster that the Israelites cut down there. ²⁵ At the end of forty days they returned from scouting the land. ²⁶ They went straight to Moses and Aaron and the whole Israelite community at Kadesh in the wilderness of Paran, and they made their report to them and to the whole community, and they showed them the fruit of the land. ²⁷ They recounted their experience to him: "We came to the land where you sent us – it does indeed flow with milk and honey – and this is its fruit. ²⁸ But the people who inhabit the land

are powerful, and the cities are fortified and very large. We also saw the descendants of the ‘*anaq* there.

²⁹ Amalekites dwell in the Negeb region; Hittites, Jebusites, and Amorites inhabit the hill country; and Canaanites dwell by the Sea and along the Jordan.” ³⁰ Caleb quieted the people before Moses and said, “Let us indeed go up, and we shall gain possession of it, for we shall surely overcome it.” ³¹ But the men who had gone up with him said, “We cannot attack that people, for they are stronger than we are.” ³² They spread a slanderous report to the Israelites about the land they had scouted, saying, “The land that we traversed and scouted is one that devours its inhabitants. All the people that we saw in it are men of great size. ³³ We saw the Nephilim there (the Anaqites are part of the Nephilim); we looked like grasshoppers to ourselves, and so we were in their eyes.” **14** ¹ **The whole community raised their voices**, and the people wept that night. ² **All the Israelites complained against Moses and Aaron.** “If only we had died in the land of Egypt,” the whole community said to them, “or if only we might die in this wilderness! ³ **Why is the LORD taking us to that land to fall by the sword? Our wives and children will be carried off! It would be better for us to go back to Egypt!**” ⁴ They said to one another, “Let us appoint a leader and return to Egypt.” ⁵ Then Moses and Aaron fell on their faces before the entire assembled congregation of the Israelites. ⁶ Of those who had scouted the land, Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh rent their clothes ⁷ and exhorted the whole Israelite community: “The land that we traversed and scouted is an exceedingly good land. ⁸ If the LORD is pleased with us, he will bring us into that land, a land that flows with milk and honey, and give it to us; ⁹ only you must not rebel against the LORD. Have no fear, then, of the people of the land, for they are our prey; their protection has departed from them, but the LORD is with us. Have no fear of them!” ¹⁰ As the whole community threatened to stone them, the presence of the LORD appeared in the tent of meeting to all the Israelites. ¹¹ **And the LORD said to Moses,** “How long will this people spurn me, and how long will they distrust me despite all the signs that I have performed in their midst? ¹² I will strike them with pestilence and disown them, and I will make of you a nation far more numerous than they!” ¹³ But Moses said to the LORD, “When the Egyptians, from whose midst you brought up this people in your might, hear the news, ¹⁴ they will tell it to the inhabitants of that land. Now they have heard that you, O LORD, are in the midst of this people; that you, O LORD, appear in plain sight when your cloud rests over them and when you go before them in a pillar of cloud by day and in a pillar of fire by night. ¹⁵ If you cause this people to die, down to the last person, the nations who have heard your fame will say, ¹⁶ ‘It must be because the LORD was powerless to bring that people into the land he had promised them on oath that he slaughtered them in the wilderness.’ ¹⁷ Therefore, I pray, let my lord’s power be great, as you have declared, saying, ¹⁸ ‘The LORD! slow to anger and abounding in loyalty, forgiving iniquity and transgression, yet not remitting all punishment but visiting the iniquity of parents upon children to the third and fourth generations.’ ¹⁹ Pardon, I pray, the iniquity of this people according to your great kindness, as you have forgiven this people ever since Egypt.” ²⁰ And the LORD said, “I pardon, as you have asked. ²¹ Nevertheless, as I live and as the LORD’s presence fills the whole world, ²² none of the men who have seen my presence and the signs that I have performed in Egypt and in the wilderness, and who have tested me these ten times and have disobeyed me ²³ shall see the land that I promised on oath to their fathers. None of those who spurn me shall see it. ²⁴ But my servant Caleb, because he was imbued with a different spirit and wholly followed me – him will I bring into the land that he entered, and his offspring shall possess it. ²⁵ Now the Amalekites and the Canaanites occupy the valleys. Tomorrow, change course and set out into the wilderness by way of Yam Suf.” ²⁶ The LORD said to Moses and Aaron, ²⁷ “How long will this wicked congregation complain against me? I have heeded the complaints that the Israelites direct against me. ²⁸ Say to them: ‘As I live,’ says the LORD, ‘exactly what I heard you say, so I shall do. ²⁹ In this wilderness your carcasses will fall. Of all of you who were recorded in all your censuses from the age of twenty years up, you who have complained against me, ³⁰ not one shall enter the land in which I swore to settle you except Caleb son of Jephunneh and Joshua son of Nun. ³¹ Your children who you said would be carried off – these will I allow to enter; they shall know the land that you have rejected. ³² But your corpses will fall in this wilderness, ³³ while your children wander in the wilderness for forty years, suffering for your faithlessness, until your corpses are complete[ly finished off] in the wilderness. ³⁴ You shall bear your guilt for forty years, corresponding to the number of days – forty days – that you scouted the land: a year for each day. Thus you shall know my displeasure. ³⁵ I, the LORD, have spoken. I will surely do this to that entire wicked congregation that has assembled against me. In this wilderness they will be finished off; there they will die.”

³⁶ As for the men whom Moses sent to scout the land, those who came back and caused the whole community to complain against him by spreading a slanderous report about the land – ³⁷ the men who spread the wicked slanderous report about the land died of plague before the LORD. ³⁸ Of those men who had gone

to scout the land, only Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh survived. ³⁹When Moses repeated these words to all the Israelites, the people were overcome by grief. ⁴⁰Early the next morning they set out toward the crest of the hill country, saying, "We are prepared to go up to the place about which the LORD has spoken, for we were wrong." ⁴¹But Moses said, "Why do you transgress the LORD's command? This will not succeed. ⁴²Do not go up, lest you be routed by your enemies, for the LORD is not in your midst. ⁴³For the Amalekites and the Canaanites will be there to face you, and you will fall by the sword, inasmuch as you have turned from following the LORD, and the LORD will not be with you." ⁴⁴Yet they marched defiantly toward the crest of the hill country, although neither the LORD's ark of the covenant nor Moses stirred from the camp. ⁴⁵And the Amalekites and the Canaanites who dwelt in that hill country came down and dealt them a shattering blow at Hormah.

Numbers 16–17: Korah

¹ 16 ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן ² ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם ³ ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אלהם רב לכם כי כל העדה כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על קהל יהוה ⁴ וישמע משה ויפל על פניו ⁵ וידבר אל קרח ואל כל עדתו לאמר בקר וידע יהוה את אשר לו ואת הקדוש והקריב אליו ואת אשר יבחר בו יקריב אליו ⁶ זאת עשו קחו לכם מחתות קרח וכל עדתו ⁷ ותנו בהן אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר והיה האיש אשר יבחר יהוה הוא הקדוש רב לכם בני לוי ⁸ ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני לוי ⁹ המעט מכם כי הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם ¹⁰ ויקרב אתך ואת כל אחיך בני לוי אתך ובקשתם גם כהנה ¹¹ לכן אתה וכל עדתך הנעדים על יהוה ואהרן מה הוא כי תלוננו עליו ¹² וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה ¹³ המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר כי תשתרר עלינו גם השתרר ¹⁴ אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה ¹⁵ ויחר למשה מאד ויאמר אל יהוה אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם ¹⁶ ויאמר משה אל קרח ואל כל עדתך היו לפני יהוה אתה והם ואהרן מחר ¹⁷ וקחו איש מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבתם לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים מחתת ואתה ואהרן איש מחתתו ¹⁸ ויקחו איש מחתתו ויתנו עליהם אש ושימו עליהם קטרת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואהרן ¹⁹ ויקהל עליהם קרח את כל העדה אל פתח אהל מועד וירא כבוד יהוה אל כל העדה ²⁰ וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר ²¹ הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל בשר האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף ²² וידבר יהוה אל משה לאמר ²³ וידבר יהוה אל משה לאמר ²⁴ דבר אל העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם ²⁵ ויעלו ²⁶ וידבר אל העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה ואל תגעו בכל אשר להם פן תספו בכל חטאתם ²⁷ ויעלו מעל משכן קרח דתן ואבירם מסביב דתן ואבירם יצאו נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם וטפם ²⁸ ויאמר משה בזאת תדעון כי יהוה שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי ²⁹ אם כמות כל האדם ימתון אלה ופקדת כל האדם יפקד עליהם לא יהוה שלחני ³⁰ ואם בריאה יברא יהוה ופצתה האדמה את פיה ובלעה אתם ואת כל אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם כי נאצו האנשים האלה את יהוה ³¹ ויהי ככלתו לדבר את כל הדברים האלה ותבקע האדמה אשר תחתיהם ³² ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת כל בניהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש ³³ וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל ³⁴ וכל ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו פן תבלענו הארץ ³⁵ ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת ¹ 17 וידבר יהוה אל משה לאמר ² אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן וירם את המחלת מבין השרפה ואת האש זרה הלאה כי קדשו ³ את מחתות החטאים האלה בנפשם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל ⁴ ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרפים וירקעם צפוי למזבח ⁵ זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטרת לפני יהוה ולא יהיה כקרח וכעדתו כאשר דבר יהוה ביד משה לו ⁶ וילנו כל עדת בני ישראל ממחרת על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה ⁷ ויהי בהקהל העדה על משה ועל אהרן ויפנו אל אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד יהוה ⁸ ויבא משה ואהרן אל פני אהל מועד ⁹ וידבר יהוה אל משה לאמר ¹⁰ הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על פניהם ¹¹ ויאמר משה אל אהרן קח את המחלת ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם כי יצא הקצף מלפני יהוה החל הנגף ¹² ויקח אהרן כאשר דבר משה וירץ אל תוך הקהל והנה החל הנגף בעם ויתן את הקטרת ויכפר על העם ¹³ ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה ¹⁴ והיו המתים במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על דבר קרח ¹⁵ וישב אהרן אל משה אל פתח אהל מועד והמגפה נעצרה ¹⁶ וידבר יהוה אל משה לאמר ¹⁷ דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם לבית אבתם שנים עשר מוטות איש את שמו תכתב על מטהו ¹⁸ ואת שם אהרן תכתב על מטה לוי כי מטה אחד לראש בית אבותם ¹⁹ והנחתם באהל מועד לפני העדות אשר אועד לכם שמה

20 והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי את תלנות בני ישראל אשר הם מלינים עליכם 21 וידבר משה אל בני ישראל ויתנו אליו כל נשיאיהם מטה לנשיא אחד מטה לנשיא אחד לבית אבתם שנים עשר מטות ומטה אהרן בתוך מטותם 22 וינח משה את המטת לפני יהוה באהל העדת 23 ויהי ממחרת ויבא משה אל אהל העדות והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים 24 ויצא משה את כל המטת מלפני יהוה אל כל בני ישראל ויראו ויקחו איש מטהו 25 ויאמר יהוה אל משה השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי ותכל תלונתם מעלי ולא ימתו 26 ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו כן עשה 27 ויאמרו בני ישראל אל משה לאמר הן גוענו אבדנו כלנו אבדנו 28 כל הקרב הקרב אל משכן יהוה ימות האם תמנו לגוע

16 ¹ Korah, son of Izhar son of Kohath son of Levi, took and Dathan and Abiram sons of Eliab, and On son of Peleth, descendants of Reuben, ² and they rose up against Moses, and two hundred and fifty Israelites, chieftains of the congregation, chosen in the assembly, men of repute. ³ They gathered against Moses and Aaron and said to them, "Enough out of you! For the whole congregation – all of them are holy, and the LORD is in their midst. Why do you raise yourselves above the LORD's congregation?" ⁴ When Moses heard this, he fell on his face. ⁵ Then he spoke to Korah and his whole congregation, saying, "Come morning, the LORD will make known who is his and who is holy and will allow that person to approach him; he will grant access to the one he has chosen. ⁶ Do this: Take for yourselves censers – Korah and his whole congregation, ⁷ put fire in them, and lay incense on them before the LORD tomorrow. The man whom the LORD chooses, he is the holy one. You have gone too far, sons of Levi!" ⁸ Moses said to Korah, "Hear me, sons of Levi. ⁹ Is it not enough for you that the God of Israel has set you apart from the Israelite community, allowing you to approach him in order to perform the duties of the LORD's tabernacle and to minister to the community and serve them? ¹⁰ Now that he has brought forward you and all your fellow Levites with you as an offering, do you seek the priesthood too? ¹¹ Truly, it is against the LORD that you and your whole gang have banded together. Who is Aaron that you should lodge a complaint against him?" ¹² Moses sent for Dathan and Abiram, sons of Eliab, but they said, "We will not go up! ¹³ Is it not enough that you brought us from a land flowing with milk and honey to have us die in the wilderness? You have styled yourself a king over us! ¹⁴ Even if you had brought us to a land flowing with milk and honey and given us possession of fields and vineyards, should you gouge out those men's eyes? We will not go up!" ¹⁵ Moses was much aggrieved, and he said to the LORD, "Do not turn your face to their offering. I did not so much steal an ass of theirs, nor have I wronged any one of them." ¹⁶ And Moses said to Korah, "Tomorrow, you and your whole gang appear before the LORD – you, and they, and Aaron. ¹⁷ Each of you take his fire pan and lay incense on it, and each of you bring his fire pan before the LORD – two hundred and fifty fire pans; you and Aaron also [bring] your fire pans." ¹⁸ Each of them took his fire pan, put fire in it, laid incense on it, and took his place at the entrance of the tent of meeting, as did Moses and Aaron. ¹⁹ Korah gathered the whole community against them at the entrance of the tent of meeting. Then the presence of the LORD appeared to the whole community, ²⁰ and the LORD spoke to Moses and Aaron, saying, ²¹ "Stand back from this community so that I may annihilate them in an instant!" ²² But they fell on their faces and said, "O God, source of the breath of all flesh! When one man sins, will you be wrathful with the whole community?" ²³ The LORD spoke to Moses, saying, ²⁴ "Speak to the community and say, 'Withdraw from around the *mishkan* of Korah, Dathan, and Abiram.'" ²⁵ Moses rose and went to Dathan and Abiram, the elders of Israel following him. ²⁶ He addressed the community, saying, "Move away from the tents of these wicked men, and touch nothing that belongs to them, lest you be wiped out for all their sins." ²⁷ So they withdrew from around the *mishkan* of Korah, Dathan, and Abiram. Now Dathan and Abiram came out, and they stood at the entrance of their tents with their wives, their children, and their little ones. ²⁸ And Moses said, "By this you shall know that it was the LORD who sent me to do all these things, that they are not of my own devising: ²⁹ if these men die as all men do, if their lot be the common fate of all humanity, it was not the LORD who sent me. ³⁰ But if the LORD brings about something unheard of, so that the ground opens its mouth and swallows them up with all that belongs to them, and they go down alive into Sheol, you shall know that these men have spurned the LORD." ³¹ Scarcely had he finished speaking all these words when the ground beneath them split open. ³² The earth opened its mouth and swallowed them up with their households – all Korah's people and all their possessions. ³³ They went down alive into Sheol with all that belonged to them; the earth closed over them, and they vanished from the midst of the congregation. ³⁴ All Israel around them fled at their cries, for they said, "The earth might swallow us!" ³⁵ And a fire went forth from the LORD and consumed the two hundred and fifty men offering the incense. ¹⁷ ¹ The LORD spoke to Moses, saying, ² "Order Eleazar son of Aaron the

priest to remove the fire pans – for they have become sacred – from among the charred remains, and scatter the coals. ³ [Remove] the censers of those who have sinned at the cost of their lives, and let them be made into hammered sheets as plating for the altar – for once they have been used for offering to the LORD, they have become sacred. Let them serve as a warning to the people of Israel. ⁴ Eleazar the priest took the bronze censers that had been used for offering by those who died in the fire, and they were hammered into plating for the altar ⁵ as the LORD had commanded him through Moses. It was to be a reminder to the Israelites, so that no outsider – one not among Aaron’s offspring – should presume to offer incense before the LORD and suffer the fate of Korah and his gang. ⁶ The next day, the whole Israelite community railed against Moses and Aaron, saying, “You two have brought death upon the LORD’s people!” ⁷ But as the community gathered against them, Moses and Aaron turned toward the tent of meeting; the cloud had covered it and the presence of the LORD appeared. ⁸ When Moses and Aaron reached the tent of meeting, ⁹ the LORD spoke to Moses, saying, ¹⁰ “Remove yourselves from this community, so that I may annihilate them in an instant.” They fell on their faces. ¹¹ Then Moses said to Aaron, “Take the censer, and put on it fire from the altar. Add incense and take it quickly to the community, and make expiation for them. For wrath has gone forth from the LORD. The plague has begun!” ¹² Aaron took it, as Moses commanded, and ran into the midst of the congregation, where the plague had begun among the people. He put on the incense and made expiation for the people; ¹³ he stood between the dead and the living until the plague was checked. ¹⁴ Those who died of the plague came to fourteen thousand seven hundred, aside from those who died on account of Korah. ¹⁵ Aaron then returned to Moses at the entrance of the tent of meeting, since the plague was checked. ¹⁶ The LORD spoke to Moses, saying, ¹⁷ “Speak to the Israelite people and take from them – from the chieftains of their ancestral houses – one staff for each chieftain of an ancestral house, twelve staffs in all. Inscribe each man’s name on his staff, ¹⁸ one staff for each head of an ancestral house; inscribe Aaron’s name on the staff of Levi. ¹⁹ Deposit them in the tent of meeting before the ‘*edut*, where I meet with you. ²⁰ The staff of the man whom I choose shall sprout, and I will rid myself of the incessant mutterings of the Israelites against you. ²¹ Moses spoke thus to the Israelites. Their chieftains gave him a staff for each chieftain of an ancestral house, twelve staffs in all; among these staffs was that of Aaron. ²² Moses deposited the staffs before the LORD, in the tent of the ‘*edut*. ²³ The next day Moses entered the tent of the ‘*edut*, and there the staff of Aaron of the house of Levi had sprouted; it had brought forth a bud, produced a rosette, and borne almonds. ²⁴ Moses then brought out all the staffs from before the LORD to all the Israelites; each identified and recovered his staff. ²⁵ The LORD said to Moses, “Put Aaron’s staff back before the ‘*edut*, to be kept as a sign for rebels, so that their complaints against me may come to an end, lest they die.” ²⁶ This Moses did; just as the LORD had commanded him, so he did. ²⁷ But the Israelites said to Moses, “Lo, we perish! We are lost, all of us lost! ²⁸ Everyone who so much as ventures near the LORD’s tabernacle must die. Alas, we are doomed to perish!”

Numbers 20:1-13: Rock-Water II

¹ ויבאו בני ישראל כל העדה מדבר צן בחדש הראשון וישב העם בקדש ותמת שם מרים ותקבר שם ² ולא היה מים לעדה ויקהלו על משה ועל אהרן ³ וירב העם עם משה ויאמרו לאמר ולו גוענו בגוע אחינו לפני יהוה ⁴ ולמה הבאתם את קהל יהוה אל המדבר הזה למות שם אנחנו ובעירנו ⁵ ולמה העליטנו ממצרים להביא אתנו אל המקום הרע הזה לא מקום זרע ותאנה וגפן ורמון ומים אין לשתות ⁶ ויבא משה ואהרן מפני הקהל אל פתח אהל מועד ויפלו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם ⁷ וידבר יהוה אל משה לאמר ⁸ קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע והשקית את העדה ואת בעירם ⁹ ויקח משה את המטה מלפני יהוה כאשר צוהו ¹⁰ ויקהלו משה ואהרן את הקהל אל פני הסלע ויאמר להם שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים ¹¹ וירם משה את ידו ויד את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם ¹² ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם ¹³ המה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את יהוה ויקדש בם

¹ The Israelites, the whole community, arrived in the wilderness of Zin in the first month, and the people remained at Kadesh. Miriam died there and was buried there. ² The community had no water, and they conspired against Moses and Aaron. ³ The people contended with Moses and said, saying, “If only we had

perished when our kin perished before the LORD! ⁴ Why have you brought the LORD's congregation into this wilderness to die – us and our livestock alike? ⁵ Why did you bring us up from Egypt? Was it to bring us to this wretched place – a place with no grain or figs or vines or pomegranates? There is not even any water to drink!" ⁶ Moses and Aaron came away from the congregation to the entrance of the tent of meeting, and they fell on their faces. The presence of the LORD appeared to them, ⁷ and the LORD spoke to Moses, saying, ⁸ "Take the staff and assemble the community, you and your brother Aaron, and speak to the rock before their very eyes, it will yield its water, and you will bring out for them water from the rock and provide drink for the community and their livestock." ⁹ So Moses took the staff from before the LORD, just as he had commanded him. ¹⁰ Moses and Aaron assembled the congregation in front of the rock, and he said to them, "Listen, you rebels! Shall we bring water for you out of this rock?" ¹¹ Moses raised his hand and struck the rock with his staff – twice. Out came abundant water, and the community and their livestock drank. ¹² But the LORD said to Moses and Aaron, "Because you did not trust me to sanctify me in the sight of the Israelites, therefore you shall not lead this congregation into the land that I am about to give them." ¹³ These are the waters of Meribah, where the Israelites contended with the LORD, and through which he showed himself holy.

Numbers 21:4–9: Bronze Snake

⁴ ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך ⁵ וידבר העם באלהים ובמשה למה העלינו ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל ⁶ וישלח יהוה בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מִיִּשְׂרָאֵל ⁷ ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו כי דברנו ביהוה ובך התפלל אל יהוה ויסר מעלינו את הנחש ויתפלל משה בעד העם ⁸ ויאמר יהוה אל משה עשה לך שרף ושים אותו על נס והיה כל הנשוד וראה אתו וחי ⁹ ויעש משה נחש נחשת וישמהו על הנס והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי

⁴ They set out from Mount Hor by way of Yam Suf to skirt the land of Edom. But the people grew impatient on the way, ⁵ and the people spoke against God and against Moses: "Why did you make us leave Egypt to die in the wilderness? For there is no bread and no water, and we are sick of this insignificant bread." ⁶ The LORD released venomous snakes against the people. They bit the people, and many of the Israelites died. ⁷ The people came to Moses and said, "We sinned by speaking against the LORD and against you. Pray to the LORD so that he removes the serpent from us!" So Moses prayed on behalf of the people, ⁸ and the LORD said to Moses, "Make a seraph and mount it on a standard. Anyone who has been bitten and who looks at it shall live." ⁹ So Moses made a snake out of bronze and mounted it on a standard. If the snake bites a person, they should attend to the bronze snake and live.